

ΣΤΗΛΗ/ Επιστήμες με άρωμα γυναίκας: Τάρα Ουεστόβερ (Tara Westover 1986), Ιστορικός, συγγραφέας

Μία ιστορία βγαλμένη από ένα-μάλλον κακό-παραμύθι φαντάζει η ζωή της 34χρονης σήμερα Τάρας Ουεστόβερ που έγινε γνωστή μετά την έκδοση του βιβλίου της «Μορφωμένη». Γεννημένη το 1986 στο Αϊντάχο της Αμερικής, ήταν το μικρότερο παιδί μιας πολυπληθούς οικογένειας συντηρητικών Μορμόνων, που βιοπορίζονταν φτιάχνοντας μαντζούνια για θεραπευτική χρήση και καθαρίζοντας παλιοσίδερα.

Ωστόσο, η οικογένεια της Τάρα δεν ήταν μια οικογένεια, όπως την ξέρουμε. Απίστευτο ακούγεται -όμως είναι αληθινό- ότι η Τάρα, όπως και τα πιο πολλά από τα έξι αδέρφια της, δεν πάτησαν ποτέ το πόδι τους σε μία σχολική αίθουσα, μέχρι να ενηλικιωθούν. Ακόμη δεν είχαν κάνει κανένα εμβόλιο και, σε περίπτωση που αρρώσταινε ή τραυματιζόταν κάποιο από τα παιδιά, δεν υπήρχε πιθανότητα να επισκεφθεί νοσοκομείο. Μάλιστα έως τα εννέα της χρόνια δεν είχε πιστοποιητικό γεννήσεως, με αποτέλεσμα για το επίσημο κράτος να θεωρείται ως ανύπαρκτη. Ο πατέρας είχε αυτές τις αντιλήψεις και συμπεριφερόταν έτσι, επειδή δεν εμπιστευόταν το κράτος και τις δομές του (διοίκηση, σχολεία, νοσοκομεία)

Η Τάρα έτρωγε ξύλο από τον μεγαλύτερο αδελφό της, επειδή ως κορίτσι έπρεπε να έχει συγκεκριμένη συμπεριφορά που εκείνος ενέκρινε και, όταν προσπαθούσε να μιλήσει για αυτό στην μητέρα της, εκείνη σιωπούσε. Όλη της η ζωή οριζόταν από τα λόγια και τις σκέψεις ενός προσηλωμένου υπερβολικά στη θρησκεία πατέρα, ο οποίος ήταν πολλές φορές βίαιος και σκληρός με τα παιδιά του και σπάνια τρυφερός και στοργικός. Κάποια από τα αδέρφια της προσπάθησαν να παρακολουθήσουν μαθήματα στο σχολείο, ωστόσο όταν ο πατέρας της το αντιλαμβανόταν, έκλεινε τα παιδιά του στο αγρόκτημα, που το μετέτρεπε σε ένα εξοπλισμένο οπλοστάσιο και η συμπεριφορά του πατέρα γινόταν όλο και πιο παρανοϊκή.

Από πολύ μικρή ηλικία, είχε μέσα της τη φλόγα της μάθησης, παρόλο που δεν πήγαινε σχολείο. Οι γνώσεις της περιορίζονταν στις γνώσεις που έπαιρνε από την οικογένειά της. Μόνη της αναζητήσε υλικό και ξεκίνησε να διαβάζει τριγωνομετρία, αλλά και κείμενα προφητών. Έτσι έκανε αίτηση εισαγωγής στο Πανεπιστήμιο ως παιδί που έχει κάνει κατ' οίκον διδασκαλία. Το μέλλον της Τάρα, αν έμενε στον τόπο κατοικίας της οικογένειάς της, ήταν σχεδόν καθορισμένο: να κάνει παιδιά, να ζει στην κοινότητα των Μορμόνων και να βοηθάει τη μαμά της με τα βότανά της.

Όμως από τη στιγμή που έγινε φοιτήτρια, όλα άλλαξαν και η ζωή της γνωρίζει την απόλυτη ανατροπή. Η Τάρα δεν γνώριζε βασικά ιστορικά γεγονότα (όπως οι δύο παγκόσμιοι πόλεμοι και το Ολοκαύτωμα των Εβραίων). Τα γνώρισε μόνον όταν διάβασε μόνη της γι' αυτήν τη σκληρή πραγματικότητα, από την οποία ο πατέρας της την είχε απομακρύνει. Μετά από πολύ κόπο (εργαζόταν για να πληρώσει τις σπουδές της) και επίμονη μελέτη στο αντικείμενο της Ιστορίας, η Τάρα κατάφερε να λάβει σπουδαιές υποτροφίες για φοίτηση στα διεθνώς αναγνωρισμένα πανεπιστήμια του Κέμπριτζ αλλά και του Χάρβαρντ. Τίποτε δεν ήταν πια ίδιο στη ζωή της με τα προηγούμενα χρόνια και τίποτε δεν θα είχε καταφέρει, εάν έμενε στην κλειστή κοινωνία των μορμόνων.

Στο τέλος του βιβλίου της η Τάρα γράφει για την απόφαση που πήρε να απομακρυνθεί από μια αφόρητη κατάσταση που της στερούσε τη μόρφωση: «Οι αποφάσεις που πήρα από εκείνη τη στιγμή ήταν οι επιλογές ενός αλλαγμένου ανθρώπου, ενός καινούριου εαυτού. Θα μπορούσε κανείς να πει με πολλά λόγια αυτή την ατομικότητα. Μετασχηματισμό. Μεταμόρφωση. Αναλήθεια. Προδοσία. Εγώ την ονομάζω μόρφωση.

Και κάπως έτσι κλείνει το βιβλίο της η Τάρα Ουέστοβερ. Μια γυναίκα, η οποία, παρά τις δυσκολίες που βίωσε στην παιδική και εφηβική της ηλικία, ήξερε τι πραγματικά ήθελε να κάνει στη ζωή της, να ακολουθήσει τον μεγάλο και κοπιαστικό δρόμο της μόρφωσης. Η διαδρομή ήταν σπουδαία μα δεν ήταν λίγες οι φορές που «έπεσε», «σηκώθηκε» και συνέχισε να βαδίζει. Φυσικά η διαδρομή της μόρφωσής της είναι σε συνεχή εξέλιξη, άλλωστε η απόκτηση παιδείας είναι μία συνεχής διαδικασία που δεν σταματάει όσα χρόνια και να περάσουν.

Ελένη Κουντούδη, μαθήτρια Γ' Γυμνασίου

Ερωτήσεις

1. Ποιο είναι το στοιχείο που συνδέει το κείμενο 3 της ενότητας 4 με το παραπάνω άρθρο;
2. Λειτουργήσε για την Τάρα η εκπαίδευση και η μόρφωση ως ένα διαβατήριο για τη ζωή;
3. Τι σας κάνει την μεγαλύτερη εντύπωση από την ιστορία της;
4. Διευκρινήστε στο διαδίκτυο για την Τάρα και σημειώστε κάποια σημαντική πληροφορία που δεν περιλαμβάνεται στο παραπάνω άρθρο.